

به نام خدا

کتاب جامعه شناسی 3
نمونه بیاورید درس 9
دبیرستان دانشگاه چابهار
دبیر: زهرا مشکی
بهار 99

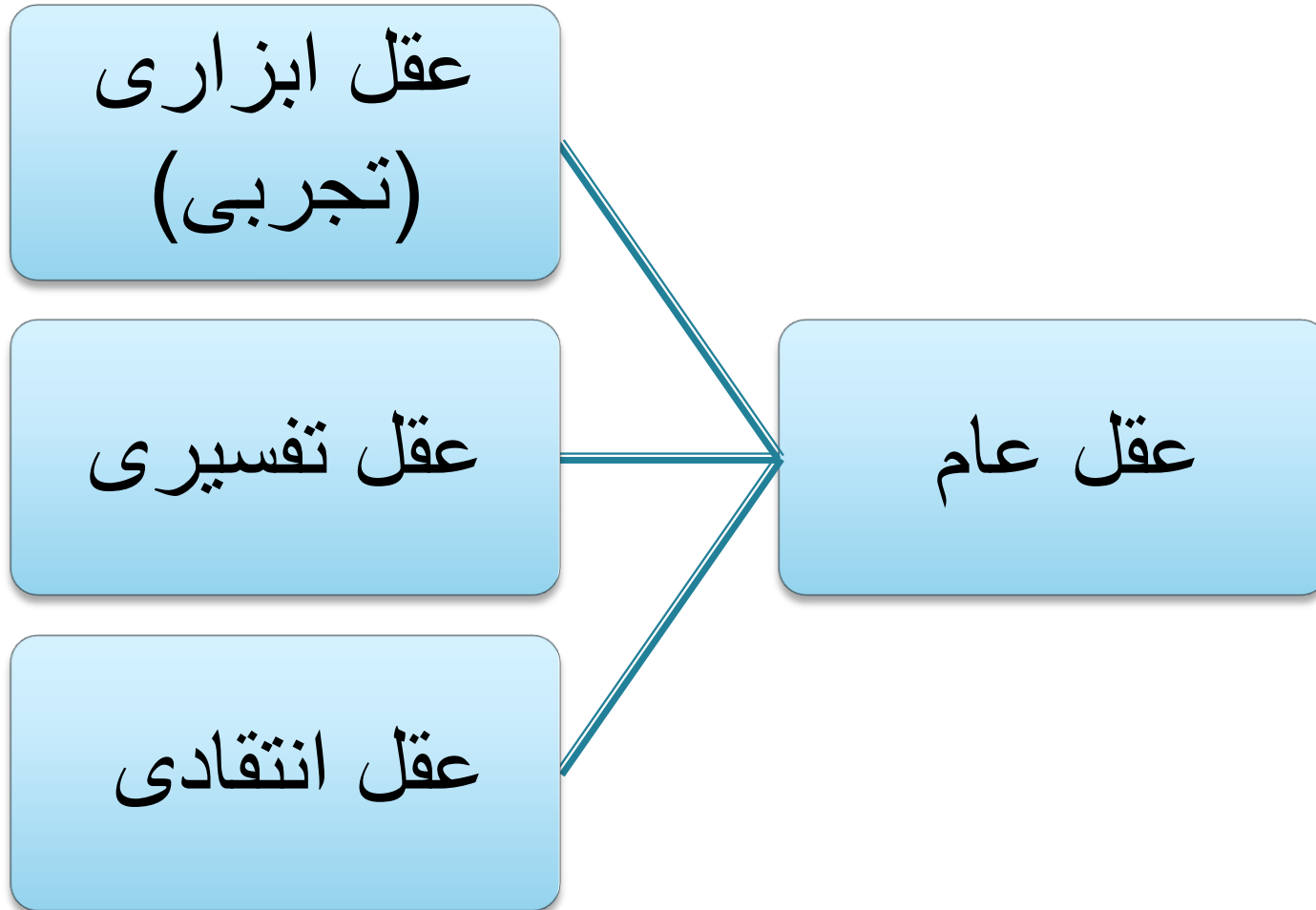
معنای عام (عقل)

تلاش عالمان در
دانش علمی

عموم مردم در
دانش عمومی

هرگونه تلاش
ذهنی و فکری

تقسیم بندی عقل عام

عقل ابزاری

- ▶ دانشمندان برای کسب دانش در باره ی پدیده های طبیعی و مادی (محسوس) از این عقل استفاده می کنند. و همواره به آزمون های حسی و روش های تجربی پایبندند.
- ▶ **مثال:** اصل انقباض و انبساط فلزات در علوم طبیعی. و ارتباط فشار هوا و نقطه ی جوش و رابطه ی معکوس عامل ارتفاع و دما
- ▶ عوامل مهاجرت در جمعیت شناسی. بررسی علل سفر برخی هموطنان در دوره قرنطینه.
- ▶ در جامعه شناسی تبیینی از عقل ابزاری برای پیش بینی و کنترل پدیده های اجتماعی استفاده می کند.

عقل تفسیری

- ▶ برای فهم و تفسیر پدیده های معنا دار مانند کنش انسان ها، گفتار و متن بکار می رود .
- برای مثال درک دلیل سرخ شدن صورت یک فرد (خجالت کشیدن، شرمساری، گرگرفتگی و یا عصبانیت و....)
- و یا بررسی دلایل جدی نگرفتن قرنطینه توسط برخی هموطنان.
- جامعه شناسی تفسیری برای فهم دیگران و ارتباط با آنان یا معنا بخشی و انسجام بخشی به زندگی اجتماعی از این عقل بهره می گیرد.
- جامعه شناسی تفسیری به توصیف ارزش ها و هنجارهای اجتماعی اکتفا می کند.

عقل انتقادی

- ▶ عقلی است که برای ارزیابی و دآوری نسبت به مناسبات و ارتباطات انسانی به کار می رود مثلا وضعیت ارزش های عدالت و آزادی را در روابط انسانی ارزیابی می کند .
- ▶ مثال :بررسی وضع موجود جامعه و خسارت های جانی و مالی بیماری کرونا و ارائه راه حل هایی برای کاهش میزان خسارت ها .و ترسیم وضعیت مطلوب جامعه بعد گذراز کرونا.
- ▶ جامعه شناسی انتقادی از عقل ابزاری و تفسیری عبور می کند و بدنبال عقلانیت دیگری می گردد که ظرفیت و توان دآوری ارزشی و انتقادی داشته باشد و این ظرفیت را در عقل انتقادی جست و جو می کند.

جامعه شناسی تبیینی

عقل ابزاری

دانش تبیینی

جامعه شناسی تفسیری

عقل تفسیری

دانش تفسیری

جامعه‌شناسی انتقادی

عقل انتقادی

دانش انتقادی یا تجویزی

عقل انتقادی	عقل تفسیری	عقل ابزاری	مصادیق
انتقاد از رفتار های مخرب که منجر به افزایش سطح ابتلا به کرونا می شود. (دید و بازدید حضوری عید نو روز)	با توجه به نکات مشترکی که بینمان هست سعی می کنم برای ماندن در خانه او را قانع کنم.	او را تشویق می کنم برای جلوگیری از شیوع کرونا مانند من در خانه بماند.	در سخن گفتن با دیگری از زبان خود برای :
با توجه به امکانات ارتباطی جدید می شود خیلی از سنت ها رو حفظ کرد مثلا دید و بازدید عید رو از طریق فضای مجازی برگزار کنیم.	با تکیه بر اطلاعات بومی که در اختیارش قرار می دهم فواید ماندن در خانه در خانه برایش توضیح می دهم.	از تجربه های موفق مردم ووهان در مقابله با کرونا و راهکارهای عملی تجربه شده توسط آنها جهت جلوگیری از شیوع استفاده می کنم.	زمان مواجهه با یک مسئله و مشکل :
بعد از ازبین رفتن کرونا هم می توانیم خیلی از تشریفات اضافی که تا حالا خودمون رو به انجام اونا مقید کرده بودیم کنار بگذاریم.	با توجه به اینکه هر دوی ما در شهر محل سکونتمان بومی نیستیم همدلی خود رو از سختی نرفتن به شهر مون بیان می کنم.	تلاش کنیم که آمار مبتلایان به کرونا بیشتر نشود.	وقتی با معضلی اجتماعی روبرو می شویم:

▶ با آرزوی سلامتی و بهروزی برایتان
▶ زهرا مشکی
▶ بهار 99